

DCS - สัมพันธ์ **กรมควบคุมโรค**

ปีที่ 7 ฉบับที่ 6 สิงหาคม - กันยายน 2563

กรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข

Mastery

เป็นนายตนเอง

Originality

เร่ร่อนอย่างลึกซึ้ง

People Centered

ใส่ใจประชาชน

Humility

ถ่อมตน ถ่อมเนื้อ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

วิสัยทัศน์ :

กรอบแนวคิด/Concept/Roadmap ของการก้าวสู่การเป็น
ระบบราชการ 4.0

ตั้งแต่พ.ศ. 2561 เป็นต้นมาการพัฒนากรมควบคุมโรคเข้าสู่ระบบราชการ 4.0 มุ่งเน้นการทำงานที่สานพลังทุกภาคส่วน (Collaboration) สร้างนวัตกรรม (Innovation) และปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล (Digitalization) ได้ทบทวนและประกาศนโยบายในการขับเคลื่อนงานเข้าสู่ระบบราชการ 4.0 ทุกปี มีหน่วยงานเจ้าภาพเพื่อเป็นกลไกที่สำคัญ ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ทุกหน่วยงานดำเนินการ ตลอดจนปรับปรุงวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของกรมควบคุมโรคให้ก้าวทันตามกระแสการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการคิดค้นนวัตกรรม ดังภาพ 1

นอกจากนี้ กรมควบคุมโรค ยังใช้ 3 แนวทาง การขับเคลื่อนงาน ที่มุ่งเน้นการลดเวลา ลดทรัพยากร เพิ่มประสิทธิภาพ การใช้โอกาสในการขับเคลื่อนงาน พัฒนากำลังคน วิจัย นวัตกรรมและ Digital Transformation ดังภาพ 2 และในส่วนกลไกหลักของกรมควบคุมโรค

ภาพ 2 : 3 แนวทางการขับเคลื่อนงาน

ภาพ 3 : DC MECHANISM

ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเป็นที่ยอมรับ คือ **ความเชี่ยวชาญ ด้านบริการและด้านมาตรฐาน** ที่สามารถเปรียบเทียบกับองค์กรชั้นนำต่างๆ ได้สามารถยืนยันความสามารถและสมรรถนะของกรมควบคุมโรค ระบบราชการ 4.0 ดังภาพ 3

ผลการดำเนินงานที่สอดคล้องสู่ระบบราชการ 4.0

มิติระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open & Connected Government)

กรมควบคุมโรค กำหนดนโยบายมุ่งเน้นการทำงานที่เชื่อมโยงกัน เปิดเผยข้อมูลร่วมกัน พัฒนาให้เป็น “องค์กรคุณธรรม” มุ่งพัฒนาเพื่อให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ ภายใต้คำนิยาม MOPH ให้คนทำงานบนพื้นฐานคุณธรรม กำหนดอัตลักษณ์ “ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ” ประกาศเจตนารมณ์ “กรมควบคุมโรคใสสะอาด ร่วมด้านทุจริต” มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ การประเมินคุณธรรม ความโปร่งใส อีกทั้งจัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2560 - 2565) เป็นแนวทางขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการดำเนินงานแผนงานโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านคุณธรรมจริยธรรม และการป้องกันการทุจริต เป็นต้นแบบของคุณธรรมความโปร่งใส เพื่อให้บุคลากรกรมควบคุมโรค ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ พร้อมทั้งสื่อสารและเปิดเผยข้อมูล สู่สาธารณะให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกได้ทราบและมั่นใจต่อการบริหารงานที่โปร่งใส

มีการทบทวนกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 20 ปี ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (พ.ศ. 2561-2580) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 20 ปี ของประเทศและกระทรวงสาธารณสุข นำมากำหนดกรอบยุทธศาสตร์ 20 ปี มุ่งสู่วิสัยทัศน์ “ประชาชนได้รับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ระดับมาตรฐานสากล ภายในปี 2580” โดยยึดหลักแนวทางตามคุณลักษณะระบบป้องกันควบคุมโรคที่พึงประสงค์ เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคของประเทศ มุ่งเน้นที่จะพัฒนาระบบป้องกันควบคุมโรค ซึ่งตอบสนองความต้องการและยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางอาศัยความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นแรงขับเคลื่อน หลักเศรษฐกิจพอเพียง ธรรมาภิบาล และความคุ้มค่าเป็นหลักในการพัฒนา

ในด้านการสานพลังเครือข่าย กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ผสานพลังร่วมกับเครือข่ายที่สำคัญในการวางแผนการสร้างความร่วมมือพัฒนาความเข้มแข็งและสร้างสัมพันธภาพที่ดี กำหนดจุดเน้นการทำงานเชื่อมโยงกับพื้นที่ในการเร่งรัด กำจัด กวาดล้าง เพื่อป้องกันควบคุมโรค โดยมีสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในเขตพื้นที่ 12 เขต ทั่วประเทศ ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ และพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายระหว่างประเทศ เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านการป้องกันโรค

ทั้งโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อและภัยสุขภาพที่สำคัญตามพันธสัญญาในการกำจัด กวาดล้างโรค ผลจากการทำงานร่วมกับเครือข่ายสามารถผลักดันให้เกิดนวัตกรรมเชิงนโยบาย เช่น การรณรงค์ความปลอดภ้ยบนท้องถนน การพัฒนากฎหมายโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ขับเคลื่อนมาตรการยุติการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่มีอันตรายสูง (3 สาร) กำหนดเขตปลอดบุหรี่ มาตรการเมาไม่ขับ การขับเคลื่อนนโยบายการลดการบริโภคเกลือและโซเดียม เป็นต้น

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพต่อกลุ่มเป้าหมาย ที่หลากหลาย โดยเปิดระบบ เปิดใจให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยจัดทำ DDC Application Portal เป็นช่องทางในการรวม

Application ทั้งหมดของกรมควบคุมโรคตามกลุ่มเป้าหมาย และง่ายต่อการเข้ามาใช้งาน ดังภาพ 4

นอกจากนี้ มีระบบรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้วัดผลการดำเนินงานให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น ระบบเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ 5 กลุ่มโรค 5 มิติ รายงานการเฝ้าระวังโรค (ร.ง. 506) ระบบ GFMS และมีการบูรณาการฐานข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน เช่น การบูรณาการข้อมูลการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เป็นต้น ดังภาพ 5

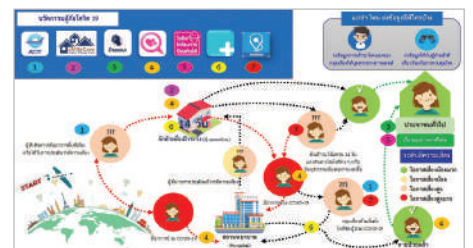
ภาพ 4 : ศูนย์รวม Application ของกรมควบคุมโรค

ภาพ 5 : การบูรณาการข้อมูลตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

มิติระบบราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen - Centric Government)

กรมควบคุมโรค มุ่งเน้นที่จะพัฒนาระบบป้องกันควบคุมโรค โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง อาศัยความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นแรงขับเคลื่อน และได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการและความคาดหวังของประชาชน ผู้รับบริการ ตามมาตรฐานที่สะดวกรวดเร็ว อีกทั้งสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจหน่วยงานจากสำนักงานจัดการความรู้เป็นกองนวัตกรรมและวิจัย เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการให้เกิดการสร้างนวัตกรรมที่สำคัญในการให้บริการประชาชน พร้อมทั้งสื่อสารและเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะให้กับประชาชนได้มีโอกาสเสนอความต้องการและความคาดหวัง นำมากำหนดผลผลิตของกระบวนการและออกแบบกระบวนการที่สามารถผลิตและส่งมอบบริการที่มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการประชาชน มีการบูรณาการการทำงานในระดับชุมชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาชน เช่น การสร้างความร่วมมือและบูรณาการการทำงานกับภาคีเครือข่ายที่สำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาระบาดโรคและภัยสุขภาพที่ซับซ้อน ส่งผลทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจต่อการบริการต่างๆ เพิ่มขึ้น ผลงานที่สำคัญ คือ การสร้างนวัตกรรม เสริมคุณค่าการให้บริการประชาชนและเครือข่าย ทั้งในและนอกสังกัดกรมควบคุมโรค จนเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) สร้างมาตรฐานใหม่ในการบริการให้กับประชาชน เช่น 1) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและระบบบริการ โดยใช้ AI (Artificial Intelligence) ช่วยในการออกแบบการอ่านภาพเอกซเรย์ปอดเบื้องต้น ลดระยะเวลาผลการอ่านฟิล์ม ทำให้ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยที่รวดเร็วมากขึ้น จากเดิมใช้เวลา 1 - 2 สัปดาห์สามารถทราบผลการอ่านเบื้องต้นได้ภายในวันเดียว 2) นวัตกรรม Health DDC2U เป็น Application ที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบข้อมูลที่มาจากการวัดความดันโลหิตของประชาชน โดยข้อมูลของประชาชนที่ใช้บริการจะแสดงผลผ่าน Web App เพื่อติดตามค่าระดับความดันโลหิตของตนเองและได้รับคำแนะนำสุขภาพตามความเหมาะสม 3) การป้องกันการระบาดของโรค COVID - 19 ด้วยระบบงาน (System) ที่ทันสมัยผ่าน App DDC Care, App AOT ติดตามกลุ่มเสี่ยง เกาะติดสถานการณ์แบบเรียลไทม์ นำเทคโนโลยีด้านการสื่อสารความเสี่ยงในภาวะการระบาดโรค COVID - 19 ผ่านช่องทาง Social Media ทั้ง Facebook Line@Chat Bot ระบบแจ้งเบาะแส เชื่อมโยงการทำงานร่วมกันหลายหน่วยงาน เป็นช่องทางที่มีความรวดเร็วในการให้ข่าวสารที่ถูกต้องกับประชาชน ที่ติดตามสถานการณ์การระบาดโดยประชาชนไม่ต้องร้องขอ เป็นต้น ดังภาพ 6

ภาพ 6 : นวัตกรรมสู้ภัยโควิด 19

มิติระบบราชการที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government)

อธิบดี และผู้บริหารทุกคนให้ความสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร มีการจัดโครงสร้างออกแบบระบบงานและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานเพื่อสืบสาน (Continue) สร้างระบบที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งเป้า - หมายระยะ - นำให้ทำ - ตอบได้เร็ว สามารถบริหารจัดการได้ทั้งสถานการณ์ภาวะปกติและฉุกเฉินมีการจัดระบบงานแบบไม่เป็นทางการมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม ให้สามารถตอบสนองต่อการดำเนินงานตามนโยบายที่สำคัญหรือเร่งด่วนในรูปของคณะกรรมการ คณะทำงานที่มีปฏิบัติการพิเศษ Cross Functional Team ส่งผลให้การปฏิบัติงาน มีความคล่องตัวมากขึ้น บุคลากรมุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมตามนโยบาย DDC 4.0 จัดตั้งศูนย์พัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค ขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมของกรมควบคุมโรค มีการศึกษาฐานระบบนวัตกรรม

ที่หลากหลาย ทั้งบริษัทปูนซีเมนต์ไทย สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ศูนย์นวัตกรรม ทางแพทย์และรูปแบบธุรกิจวัฒนธรรมองค์กร กลุ่มธุรกิจ Alibaba เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการป้องกันควบคุมโรค กองนวัตกรรมและวิจัย นำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงในการสร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มและประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชา ได้ดำเนินการสร้างให้เกิด Ecosystem คือ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ แรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรม รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรของบุคลากร การส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความภาคภูมิใจ

ภาพ 7 : Co - Working Space ของกรมควบคุมโรค

ทั้งต่อตนเองและต่อองค์กรเพื่อสร้างผลงานนวัตกรรมที่สามารถแก้ Pain point ตอบได้กับการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันในยุคดิจิทัล เพื่อสร้างคุณค่า นำสู่การแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ การป้องกัน ควบคุมโรคให้กับประชาชนให้เห็นผลลัพธ์ในเชิงประจักษ์ ที่ทันต่อยุค Digital Transformation ของระบบราชการ 4.0 สนับสนุนหน่วยงานให้เกิดกระบวนการสร้าง และพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการประชุม Innovation Forum เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จาก วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ กระตุ้นกระบวนการคิด จัดพื้นที่ภายในศูนย์นวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกัน ควบคุมโรคเป็น Co - Working Space ให้บุคลากรได้ใช้ประโยชน์ เพื่อการระดมสมองและสร้างสรรค์ ผลงานนวัตกรรมรักษา (Preserve) การส่งสมมุติปัญหาจากอดีตสู่ปัจจุบัน รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านงานนวัตกรรมป้องกันควบคุมโรคปรับตัวเข้าสู่สภาพความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ ดังภาพ 7

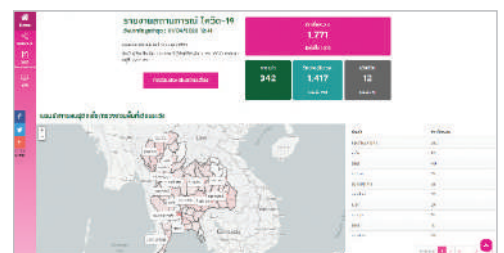
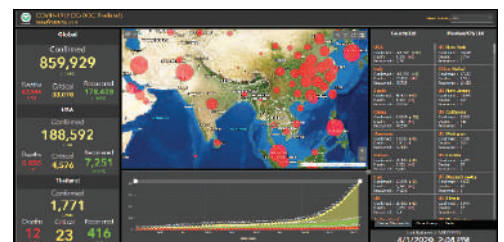
อีกทั้งนโยบายที่ปรับสู่องค์การดิจิทัล โดยเริ่มจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (EA) ปรับกรอบแนวคิดและใช้โปรแกรมมาสนับสนุนการทำงาน เพื่อต่อยอด (Build Upon) การสร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมเพื่อรองรับอนาคต ตอบสนองกับทุกสถานการณ์ได้อย่างทันเวลา เช่น ดำเนินการ พัฒนาระบบเฝ้าระวังและสอบสวนโรคอัจฉริยะ (Smart Surveillance & Investigation) การพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยโรคเป้าหมาย 3 โรค (โรคเรื้อรัง วัณโรค และมาลาเรีย) ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมภายในที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เช่น โครงการ “คบเด็กสร้างบ้าน” สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของบุคลากรรุ่นใหม่ สร้างผลงานดีๆ ทำให้บุคลากร ผูกพันต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เช่น กิจกรรมการปรับปรุงกระบวนการงานและสภาพแวดล้อมการทำงานไปสู่ การเป็น Smart Office การทำงานโดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน (Smart Workflow) รวมทั้งทบทวนกระบวนการทำงานที่สำคัญ และจำเป็น ลดหรือปรับปรุงขั้นตอนกิจกรรมที่ไม่จำเป็นหรือไม่ก่อให้เกิดคุณค่าอย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบดิจิทัล มาปรับปรุงกระบวนการภายใน เช่น 1) ระบบ Estimates SM 2) ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ 3) ระบบ KTB Corporate Online 4) ระบบ DDC Meeting 5) ระบบลาออนไลน์ เป็นต้น

ผลงานเรื่องที่ 1 : การบูรณาการข้อมูลเพื่อตอบโต้และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19)

☒ เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ☐ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ☐ ชีตสมรรถนะสูง ทันสมัย

รูปแบบ/ลักษณะ/Concept ของผลงาน

กรมควบคุมโรค ได้วางระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่จะกระจายอยู่ในหน่วยงานต่างๆ ทั้งส่วน กลางและส่วนภูมิภาค ให้สามารถใช้งานร่วมกันทั้งระบบ เพื่อรองรับการทำงานในภาวะปกติ และภาวะฉุกเฉิน ที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาระบบข้อมูลเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 สำหรับรายงานสถานการณ์โรคและข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญแบบเรียลไทม์ให้กับประชาชน สื่อมวลชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังมีการพัฒนาระบบการติดตามผู้ป่วยต้องสงสัย (PUI) ผู้มีความเสี่ยงสัมผัสโรค (Contact) และการวิเคราะห์แนวโน้มการเกิดโรคในพื้นที่ต่างๆ ด้วยเทคโนโลยี Big DATA และ Big DATA analytic ในการประมวลผลข้อมูลทั้งหมดออกมาอยู่ในภาพของ Data visualize และ GIS ทำให้ประชาชน เข้าถึงข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมในแต่ละพื้นที่โดยร่วมกับหลาย หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม NECTEC GDCC depa AOT DGA และ สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งในการพัฒนาระบบดังกล่าวได้บูรณาการข้อมูลจาก ทุกหน่วยงาน อีกทั้งยังได้ร่วมกับภาคเอกชน โดยสมาคม Startup Thailand มาช่วยกันพัฒนาระบบ เพื่อการตอบโต้และควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ดังภาพ 8

ภาพ 8 : การบูรณาการข้อมูลการตอบโต้และควบคุม การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 บนเว็บไซต์กรมควบคุมโรค

ผลงานเรื่องที่ 2 : เชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารอย่างไร้รอยต่อ

☒ เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ☒ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ☐ ชีตสมรรถนะสูง ทันสมัย

รูปแบบ/ลักษณะ/Concept ของผลงาน

จากการระบาดของ COVID - 19 ทำให้กรมควบคุมโรค มีภาระรับมือกับการระบาดของโรค โดยจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินสาธารณสุข เพื่อประสิทธิภาพการสื่อสารที่เชื่อมต่อกับประชาชน ได้แก่ เพิ่มสายด่วน 1422 พัฒนา Chatbot จัดทำ Line@ กดรู้โรคไทยรู้สู้โควิด นอกจากนี้ ยังได้มีการเชื่อมต่อผ่าน Social network บริษัทชั้นนำของโลก เช่น Facebook Google & Website เพื่อเป็นข้อมูลให้กับประชาชนในวงกว้าง

อีกทั้งเมื่อพบการติดเชื้อรายแรกในประเทศไทย เพื่อลดการวิตกกังวลของประชาชน กรมควบคุมโรค ยังได้จัดตั้งช่องทางสื่อสารแบบ Real-time เข้าถึงง่ายและเร็วกว่าการแถลงข่าว (Dashboard สาธารณะ) และเมื่อพบจำนวนผู้ติดเชื้อพุ่งสูงขึ้นทำให้เกิดปัญหา Fake news กรมควบคุมโรค จึงได้จับมือและประสานงานกับสื่อเอกชนเพิ่มช่องทางเข้าถึงข้อมูลจริง ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นต้น และเนื่องจากยังมีการเดินทางของประชาชนทำให้เกิดความยากในการตรวจสอบสวนโรคจากการสัญจรของผู้ติดเชื้อ จึงเกิดการยกระดับการประสานงานกับ กสทช. และเครือข่ายโทรศัพท์ทั้ง 5 ค่าย ได้แก่ AIS, True move, Dtac, CAT และ TOT เพื่อติดต่อหาผู้คนที่อาจมีการสัญจรไปสัมผัสกับเชื้อ และเกิดเป็นเครื่องมือคัดกรองผู้ป่วยออนไลน์เบื้องต้น และกรณีคนไทยจากต่างประเทศอพยพกลับบ้านเป็นจำนวนมาก จึงเกิดการพัฒนา App DDC-Care ดังภาพ 9 เป็นเครื่องมือในการติดตามและวิเคราะห์ผู้ที่มีความเสี่ยงฯ ให้อยู่ในพื้นที่กักตัว โดยติดตามตำแหน่งที่ผู้ใช้งานขณะกักตัว 14 วัน ติดตามสุขภาพและ

ภาพ 9 : Application App DDC - Care

อาการของผู้ใช้งานตลอด 14 วัน และประเมินความเสี่ยงของผู้ใช้งานพร้อมให้คำแนะนำ (สถิติการใช้งานกลุ่มเสี่ยงสะสมจำนวน 5,077 คน) สำหรับด้านการลดความเสี่ยงบุคลากรทางการแพทย์ กรมควบคุมโรค ได้พัฒนา App “หมอชนะ” เพื่อแก้ไขปัญหาการปกปิดข้อมูลของประชาชนในกลุ่มเสี่ยง ประเมินสถานที่เสี่ยงผ่าน GPS และ Bluetooth ติดตามตำแหน่ง บุคลากรแพทย์วางแผนมาตรการในการรักษาหรือส่งตรวจได้แม่นยำ และประเมินความเสี่ยงตัวเอง และเมื่อเหตุการณ์คลี่คลาย กรมควบคุมโรค และเครือข่ายได้มีการพัฒนา App “ไทยชนะ” เพื่อการรับมือกับเหตุไม่คาดฝันและให้ผู้คนได้ออกไปใช้ชีวิตได้อย่างสบายใจ

คุณค่าต่อประชาชน/ส่วนราชการ/ประเทศ

เป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข โดยติดตามและประเมินสุขภาพผู้ที่มีความเสี่ยงติดเชื้อ COVID - 19 ซึ่งจะต้องกักตัวเองอยู่ภายในที่พักอาศัยเป็นระยะเวลา 14 วัน ซึ่งกรมควบคุมโรคจะประเมินความเสี่ยงจากข้อมูลสุขภาพที่ได้จากระบบเพื่อให้คำแนะนำและช่วยเหลือได้ทันทีทั้งที่เมื่อมีอาการ ทั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ป่วยที่มาตรวจที่โรงพยาบาลและโรงพยาบาลพิจารณาว่าเป็นผู้ที่มีความเสี่ยง จะได้รับคำแนะนำให้ติดตั้ง App DDC - Care 2) ผู้ป่วยที่เดินทางเข้ามาตรวจและผลตรวจออกเป็นบวก (Positive) กลุ่มผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้ป่วยจะต้องได้รับการติดตั้ง App DDC - Care ด้วย ทั้งนี้ Application นี้ กรมควบคุมโรคได้ทดสอบกับกลุ่มผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อแล้วที่สถาบันบำราศนราดูร โดยเจ้าหน้าที่ของกรมควบคุมโรคจะทำการส่งลิงก์ผ่านทาง SMS ซึ่งจะต้องมีการสมัครและ Login เข้าไปใช้งาน กลุ่มผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อจะต้องรายงานสุขภาพให้กับกรมควบคุมโรคได้ทราบในทุกวัน

ผลงานเรื่องที่ 3 : นวัตกรรม แชนบอท Touchpoint ประชาชน ในภาวะวิกฤติ โควิด 19

- ☐ เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ☒ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ☐ ชีตสมรรถนะสูง ทันสมัย

รูปแบบ/ลักษณะ/Concept ของผลงาน

กรมควบคุมโรคได้นำบริการ AI Cloud Service ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประมวลผลคำพูดและการโต้ตอบให้ข้อมูลในประเด็นเกี่ยวกับสุขภาพ โดยเฉพาะการบริการดังกล่าวเป็นการบูรณาการเครื่องมือจากองค์กรชั้นนำระดับโลก ได้แก่ บริษัท google บริษัท Facebook และบริษัท Line เป็นช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงมากที่สุด เน้นหลักการ Touch point ประชาชน ด้วยการเอาประสบการณ์องค์ความรู้วิชาการที่เหมาะสมความต้องการของประชาชน เพื่อสร้างเอกภาพของข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินชีวิตในกรณีรับมือการระบาดโรค COVID - 19 ภายใต้พ.ร.บ. โรคติดต่อ 2558 ด้วยเมนูต่างๆ ทั้งข้อมูลลักษณะความรู้ทั่วไปของไวรัส การเตรียมพร้อมดูแลและป้องกันตนเอง รายงานสถานการณ์โรค การประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง รวมทั้งข้อมูลที่เป็นที่ส่งผลการตรวจรักษา เช่น แผนที่แสดงตำแหน่งโรงพยาบาลที่ตรวจหาเชื้อ แผนที่ร้านค้าที่จำหน่ายหน้ากากอนามัย ดังภาพ 10

คุณค่าต่อประชาชน/ส่วนราชการ/ประเทศ (ผลกระทบทางบวกในวงกว้าง (Impact) ที่เกิดขึ้นจากผลงาน)

ประชาชนได้รับการสื่อสารที่เข้าใจง่าย ถูกต้อง และแม่นยำ เพื่อลดปัญหาของข่าวปลอมหรือข้อมูลที่คลาดเคลื่อนทำให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น มุ่งเน้นการกระจายข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นเหมาะสมให้แก่สาธารณชนอันเกิดจากการบูรณาการการทำงานของกรมควบคุมโรคกับภาคเอกชน นักพัฒนาที่รวมกลุ่มในนาม Thailand Covid - 19 Digital Group (TCDG) ทั้งนี้ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรค COVID - 19 มีความร้ายแรง จนทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความยากลำบาก Chatbot เป็นช่องทางที่เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง และนำข้อมูลการบริการส่งต่อไปภาครัฐในการออกมาตรการที่จำเพาะและเหมาะสม

ภาพ 10 : Chatbot COVID - 19

สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จนสามารถสร้างงานบริการให้แก่ประชาชนที่มีความโดดเด่นผ่านช่องทางที่มีอิทธิพลสูงต่อความคาดหวังของประชาชนในช่วงนี้ ช่วยให้ประชาชนได้รับประสบการณ์ (Experience) ในงานบริการของเรา จนเกิดความผูกพันต่อบริการของกรมควบคุมโรค นอกจากนี้ Chatbot ยังขยายความร่วมมือกับกรมสุขภาพจิต และกรมอนามัย เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลความรู้ผ่านช่องทางนี้ได้อย่างครบถ้วน ดังภาพ 11

ภาพ 11 : Chatbot ช่องทางที่มีอิทธิพลสูง ต่อความคาดหวังของประชาชน

ผลงานเรื่องที่ 4 : “ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Emergency Operations Center, EOC)” สนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพอย่างครบวงจร”

☐ เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ☐ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ☒ ชีตสมรรถนะสูง ทันสมัย

รูปแบบ/ลักษณะ/Concept ของผลงาน

กรมควบคุมโรค มีภารกิจที่สำคัญในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ซึ่งในภาวะปกติสามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน มีการจัดตั้งทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (SAT) การทำงานในภาวะปกติ แบ่งหน้าที่ตามโครงสร้างการทำงาน และมอบหมายให้หน่วยงานที่มีบุคลากรตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขเข้าร่วมการปฏิบัติงานของ SAT และหน่วยงานที่ไม่มีบุคลากรตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ให้เข้าร่วมการประชุมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานทุกสัปดาห์

กรณีมีภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค จะปรับโครงสร้างการทำงาน เป็นแบบ Agile Team มีการแบ่งหน้าที่ตามโครงสร้างตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ คือ ผู้บัญชาการเหตุการณ์ทำหน้าที่อำนวยการ สั่งการ ควบคุมสถานการณ์ ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี ทีมข้อมูล - ยุทธศาสตร์ และทีมปฏิบัติ 9 ทีม ได้แก่ Situation Awareness Team/Operation Case management/Point of Entry/Risk communication/Stockpiling/กฎหมาย/งบประมาณ - การเงิน/กำลังคน และ Liaison เป็นการรวมทีมเฉพาะกิจที่มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญ บูรณาการการทำงานแบบข้ามหน่วยงานและสหสาขา โดยมีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่หรือเพิ่ม - ลด กำลังคนในทีมให้เหมาะสมได้ตลอด การปฏิบัติการกิจ ปรับระบบเทคโนโลยี เครื่องมือ และพื้นที่รองรับการทำงานที่เหมาะสม เน้นความสะอาดปลอดภัยในการปฏิบัติการกิจ เพื่อประสิทธิภาพในงาน มีช่องทางการเข้าถึงข้อมูลด้านการป้องกันควบคุมโรคสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันควบคุมโรค ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่สะดวก รวดเร็ว สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาระบบงานและปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการกำหนดยุทธศาสตร์และวามารถการสำคัญในการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายที่สำคัญกำหนดจุดเน้นการทำงานเชื่อมโยงกับพื้นที่ในการเร่งรัดกำจัด กวาดล้าง เพื่อป้องกันควบคุมโรค โดยมีสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในเขตพื้นที่ทั้ง 12 เขตทั่วประเทศ ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ภาพ 12 : โครงสร้างตามระบบบัญชาการเหตุการณ์

ของกรมควบคุมโรค ร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ หากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินจากโรคและภัยสุขภาพ เมื่อมีเหตุการณ์ในระดับพื้นที่ มีการมอบอำนาจหน้าที่ในระดับพื้นที่ให้เปิดศูนย์ปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินได้ทันที โดยมีการวางโครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์กำหนดกลยุทธมาตรการจัดทำแผนเผชิญเหตุ (IAP) มีการสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งมีการอบรมแก่นักวิชาการของกรมควบคุมโรค 100% (รวมบุคลากรใหม่) มีการซ้อมแผนเพื่อเตรียม การรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขทุกปีอย่างต่อเนื่อง พร้อมบริหารกำลังคนให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับระดับความรุนแรง ภายใน 120 นาที หลังเกิดเหตุการณ์ ดังภาพ 12

ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข หรือ EOC (Emergency Operations Center) ประกอบด้วย 1) กำลังคน (staff) ในแต่ละกลุ่มภารกิจ 2) ห้องและอุปกรณ์ (stuff) ที่มีความพร้อม เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบข้อมูลที่ต้องการ เชื่อมโยงได้ ระบบแสดงผลแบบ real time 3) ระบบงาน (system) แผน งบประมาณ และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สนับสนุนการทำงานของศูนย์ฯ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ศูนย์ EOC จะถูกเปิดระบบเพื่อปฏิบัติการเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ซึ่งหมายถึงการเกิดโรคและภัยสุขภาพที่เข้าเกณฑ์ 2 ใน 4 ข้อ ดังนี้ 1) ส่งผลกระทบรุนแรง 2) เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เคยพบหรือเกิดขึ้นมาก่อน 3) มีโอกาสที่จะแพร่ไปสู่พื้นที่อื่น และ 4) มีการจำกัดการเคลื่อนที่ของผู้คน เมื่อมีเหตุการณ์ที่เข้าเกณฑ์สามารถเปิดระบบ หรือ “Activate EOC” ได้ทันที ดังภาพ 13

ภาพ 13 : การบัญชาเหตุการณ์ในห้อง EOC

ปฏิทินกิจกรรม

ระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2563

เดือนตุลาคม

- 2 ตุลาคม วันออกพรรษา ลด ละ เลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 13 ตุลาคม วันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชินี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร
- 23 ตุลาคม วันปิยมหาราช
- 29 ตุลาคม กิจกรรมรณรงค์วันอัมพาตโลก
- 31 ตุลาคม กรมควบคุมโรคร่วมเป็นเจ้าภาพปฏิสัมพันธ์สามัคคี ณ วัดเปรมประชา จังหวัดปทุมธานี

เดือนพฤศจิกายน

- 14 พฤศจิกายน กิจกรรมรณรงค์วันเบาหวานโลก

เกมส์คำถามร่วมสนุก “เจ้าแห่ง KR.” ประจำวันที่ 6 สิงหาคม - กันยายน 2563

ขอเชิญพี่น้องชาว คร. ร่วมเล่นเกมสลับของรางวัล เราเตรียมของรางวัลไว้ให้เพื่อน ๆ ร่วมสนุกมากมาย

คำถามประจำฉบับนี้ คือ โครงการ “คนเด็กสร้างบ้าน” มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร ?

ใครทราบคำตอบแล้วรีบส่งคำตอบกันมาได้ทั้ง e-mail : ddcmorph@hotmail.com หรือไปรษณีย์มาที่ กลุ่มประชาสัมพันธ์และข่าว สำนักงานเลขาธิการกรม กรมควบคุมโรค

ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

โดยวงเล็บมุมซองว่า “เจ้าแห่ง คร.” ด้วยนะค่ะ แล้วอย่าลืมเขียนคำตอบ ชื่อที่อยู่ หน่วยงานที่สังกัด เราจะได้ส่งรางวัลไปให้ถูกค่ะ รีบ ๆ ส่งคำตอบกันมานะค่ะ ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563

เฉลยคำถาม ชื่อที่ชาวบ้านมักเรียก “โรคพิษสุนัขบ้า” กันทั่วไป มีชื่อว่า ?

ตอบ โรคกลัวน้ำ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ กรมควบคุมโรค

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” <http://ddccenter.ddc.moph.go.th/infoc>

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ กรมควบคุมโรค

“รวดเร็ว อบอุ่น ใส่ใจประชาชน” <http://old.ddc.moph.go.th/complaint>

ช่องทางการติดต่อ

อาคาร 1 ชั้น 1 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข 88/21 ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0 2590 3269 โทรสาร 0 2591 8397

เจ้าของ : สำนักงานเลขาธิการกรม กรมควบคุมโรค กองบรรณาธิการ : นายเกรียงศักดิ์ เพาะโกชนัน, นางสาวอรุณรุ่ง ศรีรัตนารัตน์, นายประเสริฐ เหลืองเจริญกุล, นางสาวเสริมศิริ แสงสว่าง, นายกมลพัฒน์ คำยา, นางสาววรรณิ์ หมอเอก, นายยุทธพงษ์ วีระชาติ

สถานที่ติดต่อ : กลุ่มประชาสัมพันธ์และข่าว สำนักงานเลขาธิการกรม กรมควบคุมโรค 88/21 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ : 0 2590 3026-7 E-Mail : ddcmorph@hotmail.com Facebook : กลุ่มประชาสัมพันธ์และข่าว สลก. กรมควบคุมโรค